

ถอดบทเรียน “ทำนา 1 ไร่ ได้ผลผลิต 1 ตัน”

กลุ่มวิจัยและพัฒนาการปรับปรุงบำรุงดิน
กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน

นายวิชัย ทวีพันธ์ ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ตำบลหนองหิน อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด

ปลูกข้าวขาวดอกมะลิ 105 (เกษตรอินทรีย์) แบบประณีต ในพื้นที่ไม่เหมาะสมกับการปลูกข้าว (N) โดยการปรับปรุงบำรุงดินได้ผลผลิตข้าว 1,100 กิโลกรัมต่อไร่ (เดิมได้ผลผลิตข้าว 400 กิโลกรัมต่อไร่)

การเตรียมดิน

1. แบ่งพื้นที่นาเป็น 2 แปลง ๆ ละ 1 ไร่ ขุดร่องระบายน้ำระหว่างแปลงนา 2 แปลง ปลูกข้าวแบบใช้น้ำน้อยประมาณ 300 ลูกบาศก์เมตรต่อฤดูกาล
2. ไถกลบตอซังข้าว โดยใส่ พด. 1 ลงในแปลง แล้วไถกลบพร้อมตอซังข้าว จากนั้นหว่านเมล็ดปอเทือง อัตรา 5 กิโลกรัมต่อไร่
3. ไถกลบปอเทืองรอบที่ 1 หลังจากปอเทืองออกฝักแก่ ช่วงปลายเดือนเมษายนถึงต้นเดือนพฤษภาคม เพื่อกำจัดข้าวเรื้อ เพิ่มปุ๋ยพืชสด และเพื่อปลูกปอเทืองรอบที่ 2 จากเมล็ดปอเทืองที่ไถกลบ
4. ไถกลบปอเทืองรอบที่ 2 ช่วงปลายเดือนพฤษภาคม เพื่อกำจัดข้าวเรื้อ และเพิ่มปุ๋ยพืชสด
5. ใส่ปุ๋ยคอกรองพื้น ปีที่ 1 ใส่ปุ๋ยคอกอัตรา 500 กิโลกรัมต่อไร่ ปีที่ 2 ใส่ปุ๋ยคอกอัตรา 300 กิโลกรัมต่อไร่ ปีที่ 3 ใส่ปุ๋ยคอกอัตรา 200 กิโลกรัมต่อไร่ และปีที่ 4 ใส่ปุ๋ยคอกอัตรา 100 กิโลกรัมต่อไร่ ให้ไถกลบปุ๋ยคอกในวันที่ใส่ปุ๋ยคอก

การปลูกข้าว

1. ก่อนดำนา 10 วัน (วันที่ 15 มิถุนายน) ให้นำเมล็ดพันธุ์ข้าวไปให้ผู้รับจ้างดำนาเพาะเมล็ด
2. ก่อนดำนา 1 วัน ให้อาบน้ำเข้านา ความสูงของระดับน้ำในนาไม่เกิน 5 เซนติเมตร
3. ปลูกแบบนาดำ ใช้รถดำนาแบบเดินตาม 4 แถว ใช้เมล็ดพันธุ์ข้าว 7 กิโลกรัมต่อไร่
4. ดำนา วันที่ 25 มิถุนายน ใช้รถดำนาแบบเดินตาม 4 แถว ใช้เวลา 1 ชั่วโมงต่อไร่

การให้น้ำ

1. หลังปักดำข้าว รักษาระดับน้ำสูงกว่าผิวดินประมาณ 5 เซนติเมตร ในช่วงเวลา 1 เดือน เพื่อควบคุมวัชพืช
2. หลัง 1 เดือน ให้ระบายน้ำออก ไม่ขังน้ำในนา เพราะข้าวจะแตกกอดีกว่าการขังน้ำในนา
3. ใช้เครื่องสูบน้ำ 2 ตัว ตัวที่ 1 ติดตั้งที่สระน้ำ ตัวที่ 2 ติดตั้งที่บ่อพักน้ำ (ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 120 เซนติเมตร จำนวน 6 วงบ่อ) ใช้ท่อหลักขนาด 2 นิ้ว ต่อจากบ่อพักน้ำ แล้วปรับมาเป็นท่อ 1 นิ้วครึ่ง สำหรับใส่สปริงเกอร์ ขนาด 1 นิ้วครึ่ง (พื้นที่ 1 ไร่ ใช้สปริงเกอร์ 6 ตัว ให้น้ำไร่ละ 20 นาที อาทิตย์ละ 2 วัน หากฝนทิ้งช่วง ถ้ามีฝนตกไม่ต้องให้น้ำ ให้ระบายออก)

การใส่ปุ๋ยหมัก

1. ใส่ปุ๋ยหมักอัตรา 10 ลิตรลงในบ่อพัก ต่อการให้น้ำ 1 ครั้ง
2. ครั้งที่ 1 ช่วงปักดำจนถึงกลางเดือนกรกฎาคม ใส่ปุ๋ยหมักหน่อกล้วย (การทำปุ๋ยหมักหน่อกล้วย ใช้หน่อกล้วย 3 กิโลกรัม กากน้ำตาล 1 กิโลกรัม พด. 2 และ พด. 3 (ใช้แทนไตรโคเดอร์มา) หมักประมาณ 1 เดือน)

3. ครั้งที่ 2 ช่วงกลางเดือนกรกฎาคมถึงกลางเดือนสิงหาคม ใส่น้ำหมักผลไม้
4. ครั้งที่ 3 ช่วงกลางเดือนสิงหาคมถึงกลางเดือนกันยายน ใส่น้ำหมักมูลค่างควา ฟนในช่วง 1 เดือนก่อนข้าวตั้งท้อง (การทำน้ำหมักมูลค่างควา ใช้มูลค่างควา 1 กิโลกรัม น้ำเปล่า 20 ลิตร กากน้ำตาล 2 กิโลกรัม หมักประมาณ 3 - 7 วัน)
5. งดให้น้ำหลังข้าวออกรวง

การกำจัดข้าวปน

1. ครั้งที่ 1 ช่วงปักดำ ช่วงแตกกอข้าว ช่วงข้าวตั้งตัว
 2. ครั้งที่ 2 ประมาณเดือนสิงหาคม
 3. ครั้งที่ 3 เดือนกันยายน ช่วงข้าวเริ่มจะออกรวง
- *ข้อสังเกตคือ ข้าวพันธุ์ปนจะออกรวงเร็วกว่าพันธุ์ปกติ

การเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าว

1. ใช้รถเกี่ยวข้าวพร้อมฝัดแยกข้าว จากนั้นนำผลผลิตข้าวเข้าโรงอบ ให้ได้ความชื้น 15 %
2. บรรจุเมล็ดพันธุ์ข้าว 25 กิโลกรัมต่อกระสอบ ได้จำนวน 44 กระสอบ จำหน่ายกระสอบละ 625 บาท ได้เงิน 27,500 บาทต่อไร่

ข้อมูลติดต่อ

นายวิชัย ทวีนนท์ เบอร์โทรศัพท์ 063-194-1494

Facebook ทวีนนท์ฟาร์ม

ที่มา

https://www.youtube.com/watch?v=BwN4qeD_TdQ